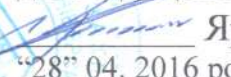

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра: іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор,
проректор з науково-
педагогічної роботи,
д.е.н., доцент

 Яремко Ю.І.
"28" 04. 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗП.02 ІНОЗЕМНА МОВА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій «освітньо-науковий»
(бакалавр, магістр, доктор філософії)

освітньо-наукова програма «Водні біоресурси та аквакультура»
(шифр і назва спеціальності)

спеціальність 207 «Водні біоресурси та аквакультура»
(назва спеціалізації)

факультет рибного господарства та природокористування
(назва факультету)

Робоча програма з дисципліни «Іноземна мова» для здобувачів третього «освітньо-наукового» рівня вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура».

Розробники:

Кандидат філологічних наук, доцент Лебідь О.М., викл. Макухіна С.В.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри іноземних мов
протокол № 5 від «20» лютого 2016 року

Схвалено методичною комісією факультету рибного господарства та
природокористування
протокол № 7 «27» квітня 2016 року

Схвалено на Вченій раді факультету рибного господарства та
природокористування
протокол № 7 «27» квітня 2016 року

Затверджено на Вченій раді Університету
протокол № 7 від «28» квітня 2016 року

Завідувач кафедри
Іноземних мов

(підпис)

Лебідь О.М.

«20» лютого 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни «Іноземна мова»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 8	Галузь знань: <u>20 – «Аграрні науки та продовольство»</u>	Нормативна	
Змістових частин – 3	Спеціальність <u>207 – «Водні біоресурси та аквакультура»</u>	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 240		1-й, 2-й	1-й, 2-й
		Семестр	
		2-й 3-й 4-й	2-й 3-й 4-й
		Лекції	
		12 год.	12 год.
		Лабораторні	
		36 год.	36 год.
		Самостійна робота	
		96 год.	96 год.
		Індивідуальні завдання: 96 год.	
		Вид контролю:	
		Залік (2-й семестр); залік (3-й семестр); екзамен (4-й семестр)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 3	Освітньо-науковий рівень: Третій Кваліфікація «Доктор філософії»		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу іноземної мови для здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії є формування у майбутніх фахівців такий рівень знань, навичок і вмінь, який забезпечить їм необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах академічного та професійного, ситуативного спілкування в усній і письмовій формах.

Завдання курсу полягає в удосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з іноземної мови, набутих в обсязі навчальної програми, та їх активізації для ведення науково-дослідної діяльності.

Наприкінці курсу навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії повинні мати навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії та елементарного спілкування в межах побутової тематики

та ситуацій, пов'язаних з перебуванням у науковому закордонному відрядженні.

Компетентність здобувача: Здатність до науково-професійного іншомовного мовлення для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів у науковому і професійному середовищі. **Програмні результати навчання:** *Знання та розуміння* іноземної мови, *вміння та навички* використовувати її для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, *розуміння* іншомовних наукових та фахових текстів, *вміння та навички спілкування* в іншомовному науково-професійному просторі, *вміння працювати* спільно з дослідниками з інших країн. *Вміння та навички* організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень.

МОВНІ НАВИЧКИ ТА ВМІННЯ

1. Читання. Завданням ставиться подальший розвиток навичок оглядового, інформативного і глибинного читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху. Навички з оглядового читання мають забезпечувати вміння ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та у загальних рисах давати характеристику загального уявлення про його зміст. Навички глибинного читання відпрацьовуються на рівні повного і точного розуміння тексту.

2. Переклад. Усний і письмовий переклад є дієвим засобом розвитку навичок і вмінь читання та ефективний спосіб контролю повноти й точності розуміння інформативного, наукового та лексичного контенту (науково-популярного) жанру. Для формування навичок перекладу здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії необхідно ознайомити з особливостями стилю наукового мовлення та письма, прийомами перекладацьких трансформацій та компенсацій втрат при перекладі, контекстуальних замінів, лексичну та термінологічну полісемію, «фальшивих друзів перекладача», та інших компенсаторних функцій у процесі перекладацьких трансформацій, тощо.

3. Анотування й реферування. Навчання анотування і реферування (рідною й іноземною мовами) має бути спрямоване на вироблення навичок і вмінь оформлення отриманої інформації. Анотування і реферування також використовується як прийом контролю щодо розуміння тексту. Практичним заняття з анотування й реферування деяких теоретичних засад, таких як призначення, структура та особливості мови анотації та реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат). Основні проблеми контрастної стилістики української та англійської мов, зокрема стосовно наукового мовлення. Кінцеві навички і вміння мають можливість скласти іноземною мовою анотації та реферати: до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження, тощо.

4. Аудіальне сприйняття інформації. Ставиться завданням досягти навичок сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики на рівні 85-90% інформації при темпі її пред'явлення 100-120 слів на хвилину.

5. Усне спілкування. Завданням курсу є розвиток природно мотивованого монологічного і діалогічного мовлення. Навички монологічного мовлення мають забезпечувати виступати з повідомленнями

про проблему, мету, методи й засоби дослідження, цінність дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи.

Наприкінці курсу здобувачі вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії повинні вміти вести наукові дискусії та спілкуватися на рівні побутової тематики та ситуацій, пов'язаних із перебуванням у закордонному відрядженні та в якості стажистів-дослідників.

На кваліфікаційному іспиті здобувач вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії повинні також повинен зробити іноземною мовою доповідь (презентацію) про своє дослідження та продемонструвати вміння вести наукову дискусію іноземною мовою.

Головним завданням для викладача іноземної мови є роль порадики і консультанта, який надає здобувачеві вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії практичну допомогу на етапі вивчення та реферування іноземної інформації з проблеми дослідження для включення її в дисертацію. Під час контактної роботи з здобувача чи викладач навчає нормам письмового та усного інформаційного обміну іноземною мовою між науковцями й відпрацьовує навички такої діяльності.

МОВНИЙ МАТЕРІАЛ

Граматика. Навчання зорієнтоване на відпрацювання практичних навичок розпізнавання та декодування граматичних форм у наукових текстах типової жанрової стилістики: складним синтаксичних конструкцій, пасивних та активних дієслівних форм, усічених граматичних утворень, властивих науковому стилю, функціонуванню частин мови у складі термінології, порівняльних ступенів прикметників, а також категорії модальності, що функціонує в англомовних наукових жанрах.

Фонетика. У курсі передбачено корекцію вимови, удосконалення вимовних навичок і вмінь при читанні вголос і в усному висловлюванні. Відпрацьовується інтонаційне оформлення речення (поділ на інтонаційно-сміслові групи-синтагми, розміщення фразового і логічного наголосу, словесного наголосу в двоскладових і багатоскладових словах). Опрацювання вимови здійснюється за допомогою матеріалів текстів для читання і спеціальних фонетичних вправ.

Лексичний контент. Наприкінці курсу лексичний здобуток здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії повинен становити не менше 3- 4 тис. лексичних одиниць (у т.ч. приблизно 1 тис. термінів з фаху). Особлива увага звертається на термінологічну багатозначність лексики, механізм терміноутворення, синонімію і омонімію, функціонування жанрово-узуальної фразеології, загальноприйнятими правилами читання аббревіатур та скорочень, стійких словосполучень та формул, фразем дієслівних ідіом, математичних символів та хронологічних позначок часу.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ КУРСУ

Навчальними текстами для читання мають бути оригінальні монографії та періодична література з галузі наукових інтересів здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії. Матеріали для читання іноземною мовою здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії підбирають самостійно з урахуванням рекомендацій наукових керівників. Рекомендована література іноземною мовою повинна мати безпосереднє відношення до дисертаційної роботи.

Загальний обсяг опрацьованої літератури за курс має складати не менше 300 сторінок (обсяг однієї сторінки в середньому дорівнює 2500 друкованим знакам).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1.

Тема 1.1. Головні положення перекладу науково-технічної літератури, характеристика лексики та стилю жанрів наукової літератури.

Тема 1.2. Лексичні одиниці з асоціативним компонентом реальності (колір, форма) та їх переклад. *The beginning of domestication of wild fish.*

Тема 2.1. Синтаксичні особливості перекладу. Структура англійського речення у порівнянні з українською мовою.

Тема 2.2. Активний лексико-фразеологічний мінімум до тексту. *Historical importance of fish.*

Тема 3.1. Анотування. Види анотацій. Правила написання анотації, лексико-стилістичні особливості.

Тема 3.2. Лексико-граматичний функціональний мінімум. *Atlantic salmon in Bohemia.*

Тема 4.1. Стилїстика, жанрологія та стандартизація мови науки.

Тема 4.2. Функціонування модальних та фразових дієслів (Phrasal Verbs). Категорія модальності у тексті. *Basic division of open waters. Draining and irrigation channels.*

Тема 5.1. Дієслово. Загальні відомості. Система часів у англійській граматиці. Дієслівні форми, що превалюють у наукових жанрах.

Тема 5.2. Лексико-фразеологічна лакунарність та особливості перекладу фразеологічних лакун. *Variability of fish communities.*

Тема 6.1. Наукові конференції, диспути, презентації. Формули спілкування у науковому відрядженні.

Тема 6.2. Послідовність роботи над текстом: види та способи перекладу, розподіл наукового тексту для перекладу. *Hypotheses explaining variability within composition of communities.*

Тема 7.1. Активний і пасивний стан дієслова. Особливості функціонування і перекладу пасивного стану в канонічних текстах науки.

Тема 7.2. Стилiстична диференцiацiя iноземної мови; ЖСД – жанрова стилiстична домiнанта. *Typical fish communities.*

Тема 8.1. Мова i стиль наукової працi. Лексико-стилiстичний контент наукового тексту.

Тема 8.2. Основнi положення перекладу науково-технiчної лiтератури. *Assessment of fish communities in lentic waters.*

Тема 9.1. Персональна та професiйна iдентифiкацiя. How to write Curriculum Vitae (CV).

Тема 9.2. Галузевий арсенал науково-технiчної термiнологiї. Особливостi перекладу. *Formation of new aquatic ecosystems – reservoirs, post-mining lakes.*

Змiстова частина 2.

Тема 1.1. Артикль. Загальнi вiдомостi: означений, неозначений, нульовий артиклi та їх функцiонування у текстах наукового та науково-популярного жанрiв.

Тема 1.2. Лакунарнiсть та особливостi перекладу. Iменникова складова фразеологiчних лакун. *Population dynamics: basic principles and factors affecting population size.*

Тема 2.1. Реферування. Написання реферату: структура та правила оформлення. Складовi частини реферату.

Тема 2.2. Лексичнi особливостi перекладу тексту. *Biomass dynamics and production: year-class models.*

Тема 3.1. Науково-дiлова комунiкацiя. Оформлення iншомовної кореспонденцiї для працевлаштування. Як знайти роботу: How to find a job.

Тема 3.2. Функцiонування галузевої термiнологiї. *Population dynamics of harvested populations.*

Тема 4.1. Множиннiсть асоцiацiй при перекладi вузькогалузевої термiнологiї рiзних етно-лiнгвiстичних груп.

Тема 4.2. Step-by-step translation: покрокова розмiтка тексту для перекладу. *Ecological and evolutionary impacts of fishing.*

Тема 5.1. Архiтектонiка наукових текстiв та жанровi канони їх побудови.

Тема 5.2. Функцiональна граматика наукового стилю (Minimum-Minimore). *Definition of migration and its reasons.*

Тема 6.1. Функцiї дiєслiв: to be, to have, to do, will, should, would, have (has) got.

Тема 6.2. Функцiонування дiєслiв to be, to have у текстi. *An example of variability of brown trout migrations.*

Тема 7.1. Термiнологiя наукових жанрiв вузької галузi науки. Лексикографiя: складання термiнологiчного словника, словника-тезауруса.

Тема 7.2. Термiнологiчна синонiмiя наукових жанрiв: термiни-антонiми та їх переклад. *Fish migrations. Fishways and their monitoring.*

Тема 8.1. Iноземна мова за напрямом наукових дослiджень. Головнi критерiї, властивостi й мовнi засоби наукових контекстiв вiдповiдної наукової галузi.

Тема 8.2. Iменниковi термiносполуки та їх переклад. Найуживанiшi

префікси та суфікси-маркери іменників. *Breeding of stocks for open waters and their stocking.*

Змістова частина 3.

Тема 1.1. Лексика та фразеологія наукового тексту: ЖФУ (жанровий фразеологічний узус).

Тема 1.2. Лексичні та термінологічні стандарти наукового тексту. Лексикографічна робота з текстом. *The basic analyses of populations and spatial distribution of fish communities.*

Тема 2.1. Інфінітив. Маркери інфінітиву. Переклад інфінітивного звороту з прийменником for, переклад інфінітиву – Split Infinitive.

Тема 2.2. Жанрова фразеологія тексту та особливості перекладу. *Species diversity of freshwater fish in Europe.*

Тема 3.1. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, «фальшиві друзі перекладачів», термін, власні назви і т. і.).

Тема 3.2. Редагування наукового тексту, анотування. *The most significant anthropogenic pressures endangering freshwater fish.*

Тема 4.1. Займенник. Загальні відомості. Неозначено-особові займенники. Три функції займенника one.

Тема 4.2. Функціонування займенників у наукових текстах та їх переклад. *Protection of migrating fish.*

Тема 5.1. Прикметник. Загальні відомості. Ступені порівняння прикметників: синтетичний та аналітичний способи.

Тема 5.2. Активний лексико-фразеологічний мінімум до тексту. *Piscivorous predators and their impact on fish populations in fishing grounds.* Труднощі еквівалентної відповідності у перекладі.

Тема 6.1. Жанрові особливості перекладу науково-технічного тексту. Scientific Genres.

Тема 6.2. Поняття про термін: морфологія терміну, терміносистеми наукових галузей, переклад термінів. *Pollution of aquatic environment and its impact on fish.*

Тема 7.1. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

Тема 7.2. Складання галузевих словників, лексикографічна робота з текстом. *Importance and use of electrofishing.*

Тема 8.1. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Тема 8.2. Жанрові особливості перекладу науково-технічної термінології. *Restoration of damaged aquatic ecosystem.* Поняття: термін та номін.

Тема 9.1. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу the more, the better, there be.

Тема 9.2. Поняття: еквівалентність та адекватність. Основні вимоги до перекладу науково-технічної літератури. *Fish sampling using nets.*

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви тем змістових модулів	Кількість годин											
	денна форма					вечірня форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1.												
Тема 1.1. Головні положення перекладу науково-технічної літератури, характеристика лексики та стилю жанрів наукової літератури.	2			2			2			2		
Тема 1.2. Лексичні одиниці з асоціативним компонентом реальності (колір, форма) та їх переклад. <i>The beginning of domestication of wild fish.</i>	6				6		6				6	
Тема 2.1. Синтаксичні особливості перекладу. Структура англійського речення у порівнянні з українською мовою.	6					6	6					6
Тема 2.2. Активний лексико-фразеологічний мінімум до тексту. <i>Historical importance of fish.</i>	6				6		6				6	
Тема 3.1. Анотування. Види анотацій. Правила написання анотації, лексико-стилістичні особливості.	2			2			2			2		

Тема 3.2. Лексико-граматичний функціональний мінімум. <i>Atlantic salmon in Bohemia.</i>	6				6		6				6	
Тема 4.1. Стилїстика, жанрологія та стандартизація мови науки.	2	2					2	2				
Тема 4.2. Функціонування модальних та фразових дієслів (Phrasal Verbs). Категорія модальності у тексті. <i>Basic division of open waters. Draining and irrigation channels.</i>	6				6		6				6	
Тема 5.1. Дієслово. Загальні відомості. Система часів у англійській граматиці. Дієслівні форми, що превалюють у наукових жанрах.	2			2			2			2		
Тема 5.2. Лексико-фразеологічна лакунарність та особливості перекладу фразеологічних лакун. <i>Variability of fish communities.</i>	8					8	8					8
Тема 6.1. Наукові конференції, диспути, презентації. Формули спілкування у науковому відрядженні.	4			4			4			4		
Тема 6.2. Послідовність роботи над текстом: види та способи перекладу, розподіл наукового тексту для перекладу. <i>Hypotheses explaining variability within composition of communities.</i>	6				6		6				6	
Тема 7.1. Активний і пасивний стан	8					8	8					8

дієслова. Особливості функціонування і перекладу пасивного стану в канонічних текстах науки.												
Тема 7.2. Стилiстична диференція iноземної мови; ЖСД – жанрова стилістична домінанта. <i>Typical fish communities.</i>	6				6		6				6	
Тема 8.1. Мова і стиль наукової праці. Лексико-стилістичний контент наукового тексту.	2	2					2	2				
Тема 8.2. Основні положення перекладу науково-технічної літератури. <i>Assessment of fish communities in lentic waters.</i>	6					6	6					6
Тема 9.1. Персональна та професійна ідентифікація. How to write Curriculum Vitae (CV).	4			4			4			4		
Тема 9.2. Галузевий арсенал науково-технічної термінології. Особливості перекладу. <i>Formation of new aquatic ecosystems – reservoirs, post-mining lakes.</i>	8					8	8					8
Разом за змістовою частиною 1	90	4		14	36	36	90	4		14	36	36

Змістова частина 2.

Тема 1.1. Артиклъ. Загальні відомості: означений, неозначений, нульовий артиклі та їх функціонування у текстах наукового та науково-популярного жанрів.	2			2			2			2		
Тема 1.2. Лакунарність та особливості	6				6		6				6	

перекладу. Іменникова складова фразеологічних лакун. <i>Population dynamics: basic principles and factors affecting population size.</i>											
Тема 2.1. Реферування. Написання реферату: структура та правила оформлення. Складові частини реферату.	6				6	6					6
Тема 2.2. Лексичні особливості перекладу тексту. <i>Biomass dynamics and production: year-class models.</i>	6				6	6				6	
Тема 3.1. Науково- ділова комунікація. Оформлення іншомовної кореспонденції для працевлаштування. Як знайти роботу: <i>How to find a job.</i>	2			2		2			2		
Тема 3.2. Функціонування галузевої термінології. <i>Population dynamics of harvested populations.</i>	6				6	6					6
Тема 4.1. Множинність асоціацій при перекладі вузькогалузевої термінології різних етно-лінгвістичних груп.	2			2		2			2		
Тема 4.2. Step-by-step translation: покрокова розмітка тексту для перекладу. <i>Ecological and evolutionary impacts of fishing.</i>	4				4	4				4	
Тема 5.1. Архітектоніка наукових текстів та жанрові канони їх побудови.	2			2		2			2		
Тема 5.2. Функціональна граматика наукового стилю (Minimum- Minimore). <i>Definition of</i>	6				6	6					6

<i>migration and its reasons.</i>											
Тема 6.1. Функції дієслів: to be, to have, to do, will, should, would, have (has) got.	2			2		2				2	
Тема 6.2. Функціонування дієслів to be, to have у тексті. <i>An example of variability of brown trout migrations.</i>	2			2		2				2	
Тема 7.1. Термінологія наукових жанрів вузької галузі науки. Лексикографія: складання термінологічного словнику, словника-тезауруса.	2	2				2	2				
Тема 7.2. Термінологічна синонімія наукових жанрів: терміни-антоніми та їх переклад. <i>Fish migrations. Fishways and their monitoring.</i>	4			4		4				4	
Тема 8.1. Іноземна мова за напрямом наукових досліджень. Головні критерії, властивості й мовні засоби наукових контекстів відповідної наукової галузі.	2	2				2	2				
Тема 8.2. Іменникові терміносполуки та їх переклад. Найуживаніші префікси та суфікси-маркери іменників. <i>Breeding of stocks for open waters and their stocking.</i>	6				6	6					6
Разом за змістовою частиною 2	60	4	8	24	24	60	4	8	24	24	

Змістова частина 3.

Тема 1.1. Лексика та фразеологія наукового тексту: ЖФУ (жанровий фразеологічний узус).	3			3			3			3		
Тема 1.2. Лексичні та термінологічні стандарти наукового тексту. Лексикографічна робота з текстом. <i>The basic analyses of populations and spatial distribution of fish communities.</i>	6				6		6				6	
Тема 2.1. Інфінітив. Маркери інфінітиву. Переклад інфінітивного звороту з прийменником for, переклад інфінітиву – Split Infinitive.	3			3			3			3		
Тема 2.2. Жанрова фразеологія тексту та особливості перекладу. <i>Species diversity of freshwater fish in Europe.</i>	8				8		8					8
Тема 3.1. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, «фальшиві друзі перекладачів», термін, власні назви і т. і.).	2	2					2	2				
Тема 3.2. Редагування наукового тексту, анотування. <i>The most significant anthropogenic pressures endangering freshwater fish.</i>	6				6		6				6	
Тема 4.1. Займенник. Загальні відомості. Неозначено-особові займенники. Три функції займенника one.	8					8	8					8

Тема 4.2. Функціонування займенників у наукових текстах та їх переклад. <i>Protection of migrating fish.</i>	6					6	6					6
Тема 5.1. Прикметник. Загальні відомості. Ступені порівняння прикметників: синтетичний та аналітичний способи.	3			3			3			3		
Тема 5.2. Активний лексико- фразеологічний мінімум до тексту. <i>Piscivorous predators and their impact on fish populations in fishing grounds.</i> Труднощі еквівалентної відповідності у перекладі.	6				6		6				6	
Тема 6.1. Жанрові особливості перекладу науково-технічного тексту. <i>Scientific Jenres.</i>	2	2					2	2				
Тема 6.2. Поняття про термін: морфологія терміну, терміносистеми наукових галузей, переклад термінів. <i>Pollution of aquatic environment and its impact on fish.</i>	6				6		6				6	
Тема 7.1. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.	8					8	8					8
Тема 7.2. Складання галузевих словників, лексикографічна робота з текстом. <i>Importance and use of electrofishing.</i>	6				6		6				6	
Тема 8.1. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної	3			3			3			3		

літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.												
Тема 8.2. Жанрові особливості перекладу науково-технічної термінології. <i>Restoration of damaged aquatic ecosystem.</i> Поняття: термін та номін.	6				6	6						6
Тема 9.1. Граматичні особливості перекладу (артикуль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу the more, the better, there be.	2			2			2			2		
Тема 9.2. Поняття: еквівалентність та адекватність. Основні вимоги до перекладу науково-технічної літератури. <i>Fish sampling using nets.</i>	6				6		6				6	
Разом за змістовою частиною 3	90	4		14	36	36	90	4		14	36	36
Разом	240	12		36	96	96	240	12		36	96	96

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стилістика, жанрологія та стандартизація мови науки.	2
2	Мова і стиль наукової праці. Лексико-стилістичний контент.	2
3	Термінологія наукових жанрів вузької галузі науки. Лексикографія: складання термінологічного словнику, словника-тезауруса.	2
4	Іноземна мова за напрямом наукових досліджень. Головні критерії, властивості й мовні засоби наукових контекстів відповідної наукової галузі.	2
5	Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, «фальшиві друзі перекладачів», термін, власні назви і т. і.).	2
6	Жанрові особливості перекладу науково-технічного тексту. Scientific Jenres.	2
	Разом	12

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Головні положення перекладу науково-технічної літератури, характеристика лексики та стилю жанрів наукової літератури.	2
2	Анотування. Види анотацій. Правила написання анотації, лексико-стилістичні особливості.	2
3	Дієслово. Загальні відомості. Система часів у англійській граматиці. Дієслівні форми, що превалюють у наукових жанрах.	2
4	Наукові конференції, диспути, презентації. Формули спілкування у науковому відрядженні.	4
5	Персональна та професійна ідентифікація. How to write Curriculum Vitae (CV).	4
6	Артикль. Загальні відомості: означений, неозначений, нульовий артиклі та їх функціонування у текстах наукового та науково-популярного жанрів.	2
7	Науково-ділова комунікація. Оформлення іншомовної кореспонденції для працевлаштування. Як знайти роботу: How to find a job.	2
8	Множинність асоціацій при перекладі вузькогалузевої термінології різних етно-лінгвістичних груп.	2
9	Архітектоніка наукових текстів та жанрові канони їх побудови.	2
10	Лексика та фразеологія наукового тексту: ЖФУ (жанровий фразеологічний узус).	3
11	Інфінітив. Маркери інфінітиву. Переклад інфінітивного звороту з прийменником for, переклад інфінітиву – Split Infinitive.	3
12	Прикметник. Загальні відомості. Ступені порівняння прикметників: синтетичний та аналітичний способи.	3
13	Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.	3
14	Грамматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу the more, the better, there be.	2
	Разом	36

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Синтаксичні особливості перекладу. Структура англійського речення у порівнянні з українською мовою.	6
2	Лексико-фразеологічна лакуарність та особливості перекладу фразеологічних лакун. <i>Variability of fish communities</i> .	8
3	Активний і пасивний стан дієслова. Особливості функціонування і перекладу пасивного стану в канонічних текстах науки.	8
4	Основні положення перекладу науково-технічної літератури. <i>Assessment of fish communities in lentic waters</i> .	6

5	Галузевий арсенал науково-технічної термінології. Особливості перекладу. <i>Formation of new aquatic ecosystems – reservoirs, post-mining lakes.</i>	8
6	Реферування. Написання реферату: структура та правила оформлення. Складові частини реферату.	6
7	Функціонування галузевої термінології. <i>Population dynamics of harvested populations.</i>	6
8	Функціональна граматики наукового стилю (Minimum-Minimore). <i>Definition of migration and its reasons.</i>	6
9	Іменникові терміносполуки та їх переклад. Найуживаніші префікси та суфікси-маркери іменників. <i>Breeding of stocks for open waters and their stocking.</i>	6
10	Жанрова фразеологія тексту та особливості перекладу. <i>Species diversity of freshwater fish in Europe.</i>	8
11	Займенник. Загальні відомості. Неозначено-особові займенники. Три функції займенника one.	8
12	Функціонування займенників у наукових текстах та їх переклад. <i>Protection of migrating fish.</i>	6
13	Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.	8
14	Жанрові особливості перекладу науково-технічної термінології. <i>Restoration of damaged aquatic ecosystem.</i> Поняття: термін та номін.	6
	Разом	96

8. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лексичні одиниці з асоціативним компонентом реальності (колір, форма) та їх переклад. <i>The beginning of domestication of wild fish.</i>	6
2	Активний лексико-фразеологічний мінімум до тексту. <i>Historical importance of fish.</i>	6
3	Лексико-граматичний функціональний мінімум. <i>Atlantic salmon in Bohemia.</i>	6
4	Функціонування модальних та фразових дієслів (Phrasal Verbs). Категорія модальності у тексті. <i>Basic division of open waters. Draining and irrigation channels.</i>	6
5	Послідовність роботи над текстом: види та способи перекладу, розподіл наукового тексту для перекладу. <i>Hypotheses explaining variability within composition of communities.</i>	6
6	Стилістична диференціація іноземної мови; ЖСД – жанрова стилістична домінанта. <i>Typical fish communities.</i>	6
7	Лакунарність та особливості перекладу. Іменникова складова фразеологічних лакун. <i>Population dynamics: basic principles and factors affecting population size.</i>	6
8	Лексичні особливості перекладу тексту. <i>Biomass dynamics and production: year-class models.</i>	6
9	Step-by-step translation: покрокова розмітка тексту для перекладу. <i>Ecological and evolutionary impacts of fishing.</i>	4
10	Функціонування дієслів to be, to have у тексті. <i>An example of</i>	4

	<i>variability of brown trout migrations.</i>	
11	Термінологічна синонімія наукових жанрів: терміни-антоніми та їх переклад. <i>Fish migrations. Fishways and their monitoring.</i>	4
12	Лексичні та термінологічні стандарти наукового тексту. Лексикографічна робота з текстом. <i>The basic analyses of populations and spatial distribution of fish communities.</i>	6
13	Редагування наукового тексту, анотування. <i>The most significant anthropogenic pressures endangering freshwater fish.</i>	6
14	Активний лексико-фразеологічний мінімум до тексту. Труднощі еквівалентної відповідності у перекладі. <i>Piscivorous predators and their impact on fish populations in fishing grounds.</i>	6
15	Поняття про термін: морфологія терміну, терміносистеми наукових галузей, переклад термінів. <i>Pollution of aquatic environment and its impact on fish.</i>	6
16	Складання галузевих словників, лексикографічна робота з текстом. <i>Importance and use of electrofishing.</i>	6
17	Поняття: еквівалентність та адекватність. Основні вимоги до перекладу науково-технічної літератури. <i>Fish sampling using nets.</i>	6
	Разом	96

9. Методи навчання

З боку викладача - це різноманітні спроби, які допомагають здобувачам вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, з боку студентів - це набуття навчальних компетентностей. Метод - це головний інструмент педагогічної діяльності, лише з його допомогою виробляється продукт навчання, здійснюється взаємодія викладача й студентів. Методи навчання поділяються на загальні та спеціальні. I група методів : методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. II група методів: методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності. III група методів: методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. IV група методів: бінарні, інтегровані (універсальні) методи. На практиці викладачі інтегрують методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної мети.

10. Методи контролю

Поділяються на методи поточного і підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться в усній або письмовій формі за допомогою тестових завдань лексико-граматичного характеру. Підсумковий контроль (модульний контроль) проводиться в письмовій формі за допомогою розгорнутого тестового завдання (контрольної роботи), яке охоплює всі теми модуля.

**11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти ступеня
доктора наук та доктора філософії**

залік

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Змістова частина 1	Змістова частина 2	Змістова частина 3	
T1 – T18	T1 – T16	T1 – T19	100
35	30	35	

екзамен

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістова частина 1	Змістова частина 2	Змістова частина 3		
T1 – T18	T1 – T16	T1 – T19	40	100
20	20	20		

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Національна диференційована шкала

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
Відмінно/Excellent	90	100
Добре /Good	74	89
Задовільно/Satisfactory	60	73
Незадовільно/Fail	0	59

Національна недиференційована шкала

Зараховано/Passed	60	100
Не зараховано/Fail	0	59

Шкала ECTS

A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

Шкала ECTS недиференційована шкала

P	60	100
F	0	59

12. Методичне забезпечення

13. Рекомендована література

Базова література

1. Англійська мова. Програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації. –Київ: Аграрна освіта, 2004.
2. Англійська мова для аспірантів та науковців гуманіторно-природничих спеціальностей університетів. «English for PhD Students»: Підручник , Астролябія 2006 р. 232 ст.
3. Англійська мова. Граматика. Збірник вправ. Арій 2015 р. 544 ст.
4. A Practical Guide for Learners of English = Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів: книга 1 Навч. пос. Англ. мовою. Логос 2015 р. 368 ст.
6. Бондар Т.І., Кириченко З.Ф., Колесник Д.М., Дегтярєва Л.П., Шпак В.К. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників. Навчальний посібник. –Київ: Центр навчальної літератури, 2005.
7. Давиденко Л.М. Перевір свої знання з граматики англійської мови. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002.
8. Мясоєдова С.В. 266 англійських тем. – Харків: Мост-Торнадо, 2000.
9. Хитон Дж.Б., Тэртон Н.Д. Словарь типичных ошибок английского языка: Специальное издание. – М. «Русский язык », 2001.
10. Кошманова И.И. Тесты по английскому языку. –М.: Рольф, 2009.

11. О.М. Лебідь, М.О. Камінська, І.М. Рябуха, В.Г. Чеканович СЛОВНИК-ПОСІБНИК для роботи з текстами спеціального призначення (курс «Англійська мова для професійного спілкування»). Херсон-2007.
12. Д.С. Бородина, К.А. Мележик Английский язык для аспирантов. «Издательство «Центр учебной литературы» Киев - 2013
13. О.М. Лебідь, І.М. Шерман, Ю.В. Пилипенко Англійсько-український іхтіологічний словник-посібник. Сімферополь, Таврія – 2002, 148 с.
14. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. – Cambridge University Press, 1988.

Допоміжна

1. Англо-русский сельскохозяйственный словарь/Под ред. В. Г. Козловского. - М., 1986.
2. Бех П. О. Англійська мова. -К., 1996.
3. Верба Г. В., Верба Л. Г. Довідник з граматики англійської мови. - К., 2010.
4. Гужва Т. Английский язык. Разговорные темы. - К., 2000.
5. Давиденко Л. М. Перевір свої знання з граматики англійської мови. - Тернопіль, 2002.
6. Деловая поездка за рубеж. Пособие по английскому языку: Учебное пособие/Л.Г.Памухина и др. - М., 1989.
7. Романова Л. И. Английская лексика в текстах. -М., 2005.
8. Етикетизація англо-американського наукового дискурсу. О.М. Ільченко спец.10.02.04 «Германські мови»/ ОМ Ільченко, 2002
9. О. Ільченко, Olga Ilchenko – Google Scholar Citations Етикет англомовного наукового дискурсу/ Ольга Михайлівна Ільченко Дискурсивні стандарти сучасної англійської мови науки
10. Fisheries and Aquaculture. EU Science Hub – European Commission – Europa
11. Reviews in Fisheries Science & Aquaculture – Taylor & Francis Online.
12. Aquaculture in Japan (Developments in Aquaculture and Fisheries Science) 2nd Edition.
13. Reviews in Fisheries Science & Aquaculture / RG Journal Impact
14. Reviews in Fisheries Science & Aquaculture, 3.775, Scientific Journal
15. Aquaculture and Fishery Sciences/ Live Sciences Group - Peertechz

14. Інформаційні ресурси

1. www. elibrary.nubip.edu.ua
2. www. znu.edu.ua
3. www. ksau.kherson.ua.
4. www. udau.edu.ua.
5. www.valk.dn.ua.
6. www. nitu.org.ua.
7. www. socgum.mdpu.org.ua.

8. <https://naurok.com.ua>
9. <https://sites.google.com>
10. journal.osnova.com.ua
11. МОН України Прилуцький агротехнічний коледж GOOGLE – СЕРВІСИ в навчальній діяльності викладачів методичні рекомендації 2016
12. GOOGLE - сервіси – Методичний навігатор – Google Sites
13. https://google-ukraine-blog.blogspot.com/2012/04/google_25.html
14. https://wikipedia.org/wiki/список_сервисов и инструментов Google
15. www.google.com.ua/intl/ru/about/products - Продукти Google у навчально-педагогічній діяльності.
16. Калініна Л.М. GOOGLE – СЕРВІСИ для вчителів. Навчальний посібник. Львів, ЗУКЦ, 2013.-182 с. Сервіс GOOGLE групи в навчально-педагогічній діяльності. Т.І. Носенко GOOGLE технології в освіті №6.- 2010.